

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

5 Haec quadragena dabit domibus jus religiosis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

cam collationem impostam eis dependere compelli, nec huic parti cuiusvisque temporis prescriptionem oppositam admitti.

¶ In plerisque vetustis exemplaribus caput hoc conjunctum est superius.

¶ Quæ etiam prædicia, sive sunt privati, sive ecclesiæ, possunt præscribi. Præteritus primitiarum, & decimationum prescriptione tolli non possunt, etiam si à Romano Pontifice quilibet laicus super his requisitis impetraverit. ¶ Rescripta a enim quæ contra jus scriptum impetrata fuerint, nisi talia sint, quæ illis, quibus data fuerint, proficiunt, & nulli obsequi, nullius momenti esse constantur.

¶ Item. Decretum b Dei mandante sacerdotibus, & lex uti: separata sunt, ut de sacra Domini uerent, quæ in eius sorte communitur. Non ergo ipsam privilegio laici concedi possunt: ne diuini mandati cultibus humana præiudicium inferat. Unde Innocentius Valentianus & Theodosius c.

¶ Uniuersa res, quæ à colonis seu emphyteuticariis dominici iuris, reipub. vel iuri sacrorum temporum in quolibet provincia vendita, vel aliâ alio modo alienata sunt, ab his, qui perperam, atq. contra legem detinent, nulla longæ temporis prescriptione efficiuntur, iulianus rescribit: ita ut nec pretium quidem iniquis comparatoribus respiciantur.

¶ De præscriptionibus uero longi temporis in aurbentibus innotuit uoluntate alicuius, constitutione sexis. ¶ Quæ d aliam aliam tricenariis, decennialis, vicennialis prescriptione excludit, si hereditate comparantur, quadraginta annis clauduntur, usufructibus, & quædam prescriptione suum locum habentibus i.

¶ Habentibus.] In plerisque vetustis exemplaribus sequitur, sed sola prescriptione xxx. annorum, &c. In uno autem hæc sequuntur. Hujus ergo longi temporis prescriptione, auctoritate Gelasii & secularium legum, ecclesiis obijci non potest: sed sola prescriptione xxx. annorum, &c. Cod. autem de sacrosan. ecclis. l. fm. licet auct. ita habet. Quas actiones aliis decennialis, alias vicennialis, alias tricennialis prescriptione excludit, hæc si loco religiose competant, quadraginta annis excluduntur, usufructibus triennii, vel quadriennii prescriptione in suo robore durantes, sola Romana ecclesia gaudente centum annorum spatio, vel privilegio.

¶ 10 par. Sed sola prescriptione xxx. annorum, & deinceps: à quatuor prescriptione privilegia Romana ecclesiæ sunt exclusiua, quæ non innotuerunt annorum spatio præscribi possunt.

C. XVII. ¶ Privilegia Romana ecclesiæ non nisi centum annorum prescriptione tolluntur.

Unde Ioannes octauus scribit Ludouico Regi.

Nemo e de annorum numero resultandi sumat fundamentum: quia sanctæ Romanæ (cui Deo auctore) ecclesiæ privilegia, quæ in firma Petri stabilitate petra suscepit, nullis temporibus angustantur, nullis regnum portionibus præiudicantur. Sed & ueneranda Romana leges diuinitus per ora piorum Principum promulgatæ, rerum eius prescriptionem non nisi per centum annos admittunt.

QUÆSTIO IV.

Quæstio est quando ecclesiæ aduersus ecclesiæ præscribere possit. Nunc uideandum est, si monasterium aduersus ecclesiæ præscribere ualeat. Quod Vibanus Papa II. prohibuit, dicens.

a. 11. quæst. 2. rescripta. ex l. rescripta. Cod. de precibus Imp. s. i. r. d. Sup. ead. quæst. 2. decimas. b. Num. 18. c. Cod. l. 1. in §. l. 2. Anastasius l. 4. c. 38. d. Cod. de sacrosan. ecclia l. fm. Novella 131. ut supra. e. Anastasius libro 4. cap. 41.

C. I. ¶ Tricennio temporis aliquid præscribere Abbates vel monachi non ualent.

Possessiones ecclesiarum & Episcoporum tricennales, Abbates vel monachos habere omnimodis prohibemus.

Sed si eis tollitur tricennalis possessio, à B. Gregorio conceditur eis quadragenalis prescriptio.

C. II. ¶ Quadraginta annorum prescriptio uelugrosi domibus conceditur.

Ait enim Petro Subdiacono, lib. 1. epist. 9.

¶ Volumus, b accedentem te ad Pannormitanam euitatem quæstionem ipsam tali ratione discutere (dominio rei apud possessorem, sicut hætenus possessum e est uidelicet permanente) ut si monasterium præfatum sancti Theodori fines, de quibus cautio mota est, inconcussos d quadraginta annis possedisse repereris, nullam deinceps (etiam si quid sanctæ Romanæ ecclesiæ competere potuit) patiaris sustinere calumniam: sed quietem eorum inconcussam omnibus modis procurare. Sin uero actores e ecclesiæ non eos possedisse quadraginta annis inconcussos iure monstrauerint, sed aliquam intra tempora hæc motam aliquando fuisse quæstionem eorumdem finium, electis arbitris tranquille & legaliter sopiatur.

C. III. ¶ De eodem. Item ex Nouellis Iustiniani, Novel. 131.

¶ Neque f decennii, neque uicennii, vel xxx. annorum prescriptio, sed sola xl. annorum curricula religiosis domibus opponantur, non solum in cæteris rebus, sed etiam in legatis & hæreditariis.

¶ Hic neg. nouello. neg. Iuliani antecessoris, neg. capitulari propria omnino uerba referuntur.

¶ Sicut ergo religiosis domibus ex lege non nisi quadragenaria est obijcienda prescriptio, ita & auctoritate Gregorii aduersus alias ecclesiæ præscribere possunt eodem spatio temporis.

QUÆSTIO VI.

¶ Quod autem ea, quæ ecclesiæ debentur, rectores g ejusdem sua auctoritate iudicis præmissis reperere non ualeant, B. Gregorius rescribit, lib. 4. c. 88. dicens.

Capitulum hoc sumptum est ex concilio à B. Gregorio habito, quod in regesto ipsius huius habetur, semel lib. 4. post. epist. 34. uerum post librum 12. ejusdem regesti.

C. I. ¶ Iudicis, non manibus, reselectis defendantur.

¶ Consuetudo h noua in ecclesiâ hac, & valde reprehensibilis erupit, ut cum rectores ejus patrimonii urbana uel rustica prædicia juri illius competere posse suspicantur, fiscali more titulos imprimant, atque hoc, quod competere pauperibus existimant, non iudicio, sed manibus defendant; & cum per prædicatores suos ueritas dicat: [Nihil i per contentiones,] etiam ipsum litigiosæ contentionis malum transcenditur k; & res quælibet, cum æstimatur ecclesiæ posse competere, per vim tenetur. Proinde præfati decreto constituo, ut si quis ecclesiasticorum unquam titulos ponere siue in rustico, siue urbano prædicio sua sponte præsumpserit, anathema sit. Et responderunt omnes, Anathema sit. ¶ Is autem, qui ecclesiæ præest, si hoc vel ipse fieri præceperit, vel sine sua præceptione factum digna punge animadversione neglexerit, anathema sit. Et responderunt omnes, Anathema sit.

a. 11. g. 2. c. 1. b. Anf. l. 5. c. 75. c. al. possessa. Ivo p. 3. c. 146. Pann. l. 2. c. 66. d. inconcussis.] orig. e. al. auctores sanctæ ecclesiæ. f. Apud Iulianum ead. novel. c. 6. & 5. cap. 236. g. al. actores.] al. auctores. h. Poly. l. 4. tit. 8. i. Philip. 2. k. al. transcendente.

